Få flekken bort fra benken

Har du vært uheldig og fått flekker av fett, rødbeter eller ringer etter hermetikkbokser på kjøkkenbenken i løpet av julen? Det er mulig å gjøre noe med!

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Kjøkkenbenken av massivt tre tåler det aller meste den utsettes for – særlig hvis overflatebehandlingen holdes i god stand. Et svekket oljesjikt kan dog føre til at treverket misfarges av fett, sterke fargepigmenter i mat og av våte hermetikkbokser som blir stående på kjøkkenbenken.

– Misfarging av kjøkkenbenken kan utbedres på to måter. Enten sliper du treverket til flekkene er borte, eller så bleker du flekkene, sier Audun Klauseie hos Alanor.

LES OGSÅ: Sikre kjøkkenbenken mot julens flekker

GODT STELT: Den oljen eller hardvoksoljen som du behandler trebenken med, sikrer at du kan tørke vekk sølet på benken uten at det setter flekker i treverket.

Rustfjerner for flekker

Mange flekker på tre og lær kan fjernes med oksalsyre. Den finnes i form av krystaller som blandes med vann og som brukes som blekemiddel for treverk og rustfjerner. Oksalsyre har de samme bruksområdene som sitronsyre, men er sterkere og etsende, men ikke giftig.

– Slå kaldt vann i en beholder og løs opp krystaller. Bruk 75 gram vann og 25 gram oksalsyre. Drypp så løsningen over flekken og la det virke. Flekker fra fargerik mat og sorte ringer etter oksidert metall forsvinner på et blunk, sier Klauseie.

Inneholder misfargingen voks, olje eller annet fett, kan du slå en god slums møbelrenser over flekken og drysse over rikelig med flekkfjerningspulver. Gni pulveret godt inn og la det tørke. Etterpå støvsuges eller tørkes pulveret bort.

SURT STOFF: Løs opp oksalsyrekrystaller i vann og drypp det over flekken. Oksalsyre er et meget surt blekemiddel for tre og lær, som ikke er giftig.

RØDBET: Rødbetflekken ble borte etter kun noen få minutters behandling med oksalsyre løst i vann.

Rens og slip

Hvis ingen av disse metodene fungerer, gjenstår å slipe treverket til flekken er borte.

– En oljet eller hardvoksoljet kjøkkenbenk kan flekkslipes hvis den ikke er satt inn med et pigmentert produkt. Er benken lakkert eller pigmentert, må du ta hele benkeflaten for å unngå skjolder, sier Erik Haukerud hos Osmo.

Før du sliper, kan du gjerne rense benkeplaten godt. Anbefalingene fra ekspertene er noe ulike her, men det skader aldri å vaske først. Bruk et rensemiddel for hardvoksoljede treflater, og tørk etter med rent vann for å fjerne alle såperester.

– Når du sliper, er det viktig å slipe over et litt større område enn akkurat der flekken er. Dette gjør du for å unngå å lage søkk eller fordypninger i benkeplaten, sier Haukerud.

SLIPT: Gjenstridige flekker kan slipes vekk. Bruk gjerne en maskin, så går jobben lettere. Slip over et litt større område enn selve flekken.

Klar for ny beskyttelse

Når benken er slipt og klar, må den rengjøres skikkelig, før du setter overflaten godt inn med ny overflatebehandling.

– Påfør olje eller hardvoksolje over hele benkeflaten. Har du vært uheldig og fått flekker ett sted, kan det like godt finnes andre steder på benken der behandlingen er svekket, sier Haukerud.

– Husk å rense hele flaten før du påfører ny behandling. Hvis du har en smussflekk noe sted, vil du fjerne den først, slik at den ikke blir forseglet og kapslet inn av den nye overflatebehandlingen, avslutter

Audun Klauseie.

Oksalsyre:
Oksalsyre bleker treverk og det bør derfor unngås søl ved bruk. Oksalsyre nøytraliseres med kritt. Kan også brukes for å fjerne rustflekker på belegningsstein og skjolder fra jernvitriol på fjell og vindusglass. Oksalsyre finnes naturlig i rabarbra, spinat, te, kakao og honning blant annet. NB! Krystallene skal blandes i vann, ikke omvendt. «Syre i vann går an, men vann i syre blir uhyre.» Bruk vernebriller og plasthansker.